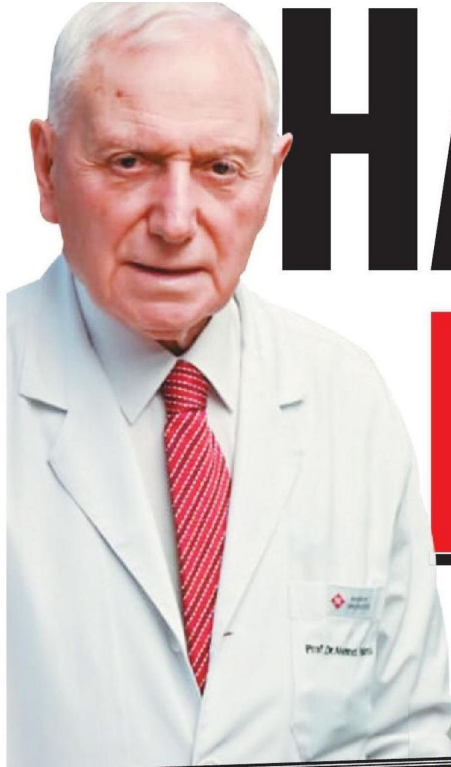

HABERAL DEVİRİMİ

Yeniankara.com.tr yazarı Orhan Uğuroğlu, 14 Mart Tıp Bayramı'nda, Türkiye'de organ naklinin öncüsü olan Prof. Dr. Mehmet Haberal'ın hikâyesini kaleme aldı.

Bilimde en seçkin dünya ödülü Medawar, ilk kez bir Türk bilim insanına; Prof. Dr. Mehmet Haberal'a layık görüldü.

TÜRKİYE'DE VE DÜNYADA İLKLERİ İMZA ATTI

1975'te Türkiye'nin ilk böbrek naklini gerçekleştirerek ülkemizde çığır açan, 1990'da dünyada ilk kez erişkinde canlıdan kısmi karaciğer nakli yaparak tarihe geçen, 1992'de ise bir vericiden aynı anda hem karaciğer hem böbrek nakli uygulamasını literatüre kazandıran Prof. Dr. Mehmet Haberal için Uğuroğlu şunları yazdı:

KÖY ÇOCUĞUNDAN DÜNYA TIBBINA MEHMET HABERAL

"O yalnızca başarılı bir cerrah değildir. O, Türkiye'de organ nakli tarihini başlatan bir bilim insanıdır. Bir ekol kuran akademisyendir. Bir üniversite kuran vizyonerdir. Ve belki de en önemlisi, Cumhuriyet'in yetistirdiği bir bilim insanı karakteridir. Bugün dünyanın dört bir yanında yetistirdiği öğrenciler görev yapıyor. Binlerce insan onun gerçekleştirdiği organ nakilleri sayesinde hayata tutundu." Orhan Uğuroğlu'nun yazısının tamamı sayfa 8'de.

HABERAL DEVRİMİ

Yeniankara.com.tr yazarı Orhan Uğuroğlu, 14 Mart Tıp Bayramı'nda, Türkiye'de organ naklinin öncüsü olan Prof. Dr. Mehmet Haberal'ın hikâyesini kaleme aldı.

1975'te Türkiye'nin ilk böbrek naklini gerçekleştiren ülkemizde çığır açan, 1990'da dünyada ilk kez erişkinde canlıdan kısmi karaciğer nakli yaparak tarihe geçen, 1992'de ise bir vericiden aynı anda hem karaciğer hem böbrek nakli uygulamasını literatüre kazandıran Prof. Dr. Mehmet Haberal için Uğuroğlu şunları yazdı:

"14 Mart'ın Ruhu: Köy Çocuğundan Dünya Tıbbına Mehmet Haberal
Yalnızca bir meslek günü değildir 14 Mart Tıp Bayramı...

Bu tarih Türkiye'de tıp mesleğinin vatan sevgisiyle birleştiği bir semboldür.

1919 yılında İstanbul işgal altındayken, Tıbbiye öğrencileri işgale karşı bir direniş başlattı.

O gün genç tıp öğrencileri yalnızca bir meslek onurunu değil, bir milletin bağımsızlık iradesini savunuyordu.

İşte bu yüzden Türkiye'de 14 Mart yalnızca bir bayram değil, aynı zamanda vatanseverliğin ve sorumluluğun simgesidir.

Bugün Türk tıbbına baktığımızda bu ruhu temsil eden isimler vardır.

Benim kanaatim şudur: Türkiye'de tıp dünyasının yaşayan efsanelerinden biri, organ nakli alanında Türkiye'nin kaderini değiştiren bilim insanı, uluslararası alanda aldığı sayısız ödülle dünya tıp camiasının saygısını kazanan, Başkent Üniversitesi'nin kurucusu ve 81 yaşında hâlâ ameliyatlara giren bir hekim vardır.

Prof. Dr. Mehmet Haberal.
O yalnızca başarılı bir cerrah değildir.
O, Türkiye'de organ nakli tarihini başlatan bir bilim insanıdır.

Bir ekol kuran akademisyendir.
Bir üniversite kuran vizyonerdir.
Ve belki de en önemlisi, Cumhuriyet'in yetistirdiği bir bilim insanı karakteridir.

Bugün dünyanın dört bir yanında yetiştirdiği öğrenciler görev yapıyor.
Binlerce insan onun gerçekleştirdiği organ nakilleri sayesinde hayata tutundu.

Feki bu hikâye nerede başladı?
Rize'nin Pazar ilçesine bağlı küçük bir köyde...

İŞTE YAŞAM ÖYKÜSÜ
Prof. Dr. Mehmet Haberal 1967 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu.

1971 yılında genel cerrahi uzmanı oldu. Bilim yolculuğunu geliştirmek için ABD'ye gitti.

1973 yılında Teksas eyaletinin Galveston kentindeki Shriner Yanık Enstitüsü ve John Sealy Hastanesi'nde yanık tedavisi alanında yüksek uzmanlık yaptı.

1974-1975 yılları arasında Colorado Üniversitesi Tıp Fakültesi Organ Nakli Merkezi'nde organ nakli alanında çalıştı.

Bu eğitim Türkiye'ye tıp tarihini değiştirecek bir sürecin başlangıcıydı.

Türkiye'de Organ Nakli Devrimi

3 Kasım 1975 tarihinde Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Bölümü'nde Türkiye'de ilk kez canlı vericiden böbrek nakli gerçekleştirildi.

Bir anne, 12 yaşındaki oğluna böbreğini verdi.

Bu ameliyat Türkiye'ye tıp tarihinde bir

Orhan Uğuroğlu

dönüm noktası oldu.

10 Ekim 1978'de ise Avrupa Transplantasyon Birliği (Eurotransplant) aracılığıyla sağlanan böbrek ile Türkiye'de ilk kadavradan böbrek naklini gerçekleştirdi.

Bu gelişmeler yalnızca tıbbi bir başarı değildi.

Haberal aynı zamanda 2238 sayılı Organ ve Dokü Nakli Yasası'nın çıkarılmasında da önemli rol oynadı.

KURDUĞU KURUMLAR
"1979 yılında Ankara'da I. Ulusal Yanık Kurultayı'nı düzenledi.

"1980 yılında Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı'nı kurdu.

"1982 yılında vakfa bağlı Hemodiyaliz Merkezi'ni açtı.

"Aynı yıl genel cerrahi profesörü oldu.

"1983'te Ankara'da ilk organ nakli kurul-tayını düzenledi.

"1984 yılında Orta Doğu Diyaliz ve Organ Nakli Vakfı'nı kurdu.

"1985'te Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı Hastanesi'ni kurdu.

"1987'de Orta Doğu Organ Nakli Derneği'ni (MESOT) kurdu ve başkanlığını üstlendi.

"1990 yılında Türkiye Organ Nakli Derneği'nin kurucu başkanı oldu.

"1986'da Haberal Eğitim Vakfı'nı kurarak yüzlerce öğrenciyi burs sağladı.

TIP TARİHİNE GEÇEN AMELİYATLAR
"1975 – Türkiye'de ilk canlı donör böbrek

nakli

"1978 – Türkiye'de ilk kadavradan böbrek nakli

"1988 – Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Türkiye'de ilk kadavradan karaciğer nakli

"1990 – Avrupa, Orta Doğu ve Afrika'da ilk canlı donörden karaciğer nakli

"1992 – Aynı donörden kısmi karaciğer ve böbrek nakli

Başkent Üniversitesi

1994 yılında Ankara'da Türkiye'nin ilk vakıf üniversitelerinden biri olan Başkent Üniversitesi'ni kurdu.

Kurucu rektör olarak görev yaptı.

Başkent Üniversitesi bugün Türkiye'nin en saygın vakıf üniversiteleri arasında yer alıyor.

BİLİMSEL BAŞARILAR

EL SEVIER yayınevinin 2013 araştırmasına göre Mehmet Haberal:

Transplantasyon bilimsel yayınlarında Türkiye'de 1. dünyada 2. sırada yer aldı.

2012 yılında Dünya Tıp, Tıbbi Araştırma-Teknik ve Etik Bilimler Akademisi'ni (WAM-BES) kurdu.

2016 yılında Dünya Organ Nakli Derneği Başkanlığına seçildi.

Prof. Dr. İhsan Doğramacı

"1978 – Sedat Simavi Sağlık Bilimleri Ödülü

"1985 – Amerikan Yanık Derneği Everett Idris Evans Özel Ödülü

"2000 – Dünya Transplantasyon Derneği Milenyum Madalyası

"2006 – Küveyt Sağlık Bakanlığı Ömür

Bilimde en seçkin dünya ödülü Medawar, ilk kez bir Türk bilim insanına: Prof. Dr. Mehmet Haberal'a layık görüldü.

Boyut Başarı Ödülü

"2010 – Amerikan Cerrahlar Koleji Şeref Üyeliği

"2017 – Amerikan Cerrahlar Koleji Uluslararası Yardımseverlik Ödülü

"2017 – İngiltere Kraliyet Tıp Derneği Distinguished Fellowship Ödülü

"2022 – Dünya Sağlık Örgütü İhsan Doğramacı Aile Sağlığı Ödülü

"2024 – Atina Akademisi Yüksek Şeref Ödülü

DÜNYA TIBBINDA BİR İSİM

Bugün Prof. Dr. Mehmet Haberal yalnızca Türkiye'de değil, dünya tıp camiasında da saygıyla anılan bir bilim insanıdır.

Binlerce organ nakli...

Yüzlerce yetmiş cerrah...

Kuruluş üniversiteler...

Ve arkasında bıraktığı bir bilim geleneği...

Bütün bunların başlangıç noktası ise küçük bir köydür.

Rize'nin Pazar ilçesine bağlı Subaşı köyü.

İşte bu yüzden 14 Mart Tıp Bayramı'nın ruhunu anlatan en güçlü hikâyelerden biri belki de şudur:

Bir Türk çocuğu köyünden çıkıp dünyada tıp tarihine yön verebilir.

Prof. Dr. Mehmet Haberal'ın hikâyesi bunu gösteriyor.

14 Mart Tıp Bayramı nedeniyle Haberal hocam nezdinde tüm sağlık çalışanlarını kut-luyorum.

